



SİMİT ve PEYNİR'le "BİLİMİNSANİ ÖYKÜLERİ"



*Maria
Sibylla
Merian*

(1647 - 1717)

Yazan ve Çizen
Bilgin Ersözülü

Yıl 1660. Almanya'nın Frankfurt kentinde, Merian ailesinin yaşadığı evin bahçesindeyiz. Bir ressam olan baba işbaşında. Onu resim yaparken izlemeyi çok seven küçük Maria'nın gözü bir tırtıla takılmış...

Şimdi de şu papatyaların göbeklerini boyayalım bakalım. Aa! Boyam bitmiş. Maria, atölyedeki raftan bana papatya sarısı boya getirir misin?

Elbette baba.

Tablonun alt kısmına çizilecek otlar için Maria biraz da çimen yeşili getirsin bence. Hem papatya sarısıyla iyi gider.

Huzurlarınızda
ünlü sanat eleştirmeni ve
renk uzmanı: Simit!

Maria elinde boyayla geri döner...

İstediğin renk
bu muydu baba?

Tam da o kızım.
Teşekkür ederim.

Bayılırım renklere.
Hele "az pişmiş biftek kırmızısı" ve
"kızarmış tavuk pembesi" var ya. Şlap!
Yerim o renkleri ben!

Ha ha ha!
Böylesi renkleri de
ilk kez senden duyuyorum
Simit.

Ben de şu tırtılın
resmini yapmayı denesem
mi, ne dersin baba?

Çok güzel olur Maria.
Atölyedeki dolapta bol bol
kâğıt ve rengârenk suluboyalar
var. İstedikini kullanabilirsin.

Maria'nın
tırtılın yürüdüğü
dalı boyarken kullanacağı
"çikolatalı pasta kahverengisi"
de sevdiğim bir renk Peynir.
Onu da unutmayalım.
Şlap!

Ha ha ha!

Birkaç saat sonra...

Bak baba,
resmi bitirdim.

Ne kadar da gerçekçi
çizmişsin Maria! Bu konuda
bir yeteneğin olduğu
ortada.

Ama bir sorunum var Peynirciğim.
Ne zaman bir renk tarif etmeye kalksam
ağzım sulanıyor. Neden acaba?

Bilmem ki Simitçiğim.
Belki de tarif ettiğin renkler
fazlasıyla "lezzetli"
olduğu içindir!

Böylece Maria Sibylla Merian'ın
bir ömür boyu sürecekle resim
serüveni başlar. O günden
sonra kâğıt, kalem ve boya
fırçaları elinden düşmez.

Doğaya ve böceklere olan ilgisi
de giderek artar. Her fırsatta
bu konularda gözlemler yapar
ve gözlemlerini resimlerine
özenle yansıtır.

Zamanla ustalaşan Maria, o
dönemde yayımlanacak bilimsel
bir kitap için çizimler
yaparken...

Bir gün okuduğu bir kitapta kelebeklerin yaşam döngüsüyle ilgili eksik ve yanlış bilgilere rastlar.

Tırtılların kelebeğe dönüşüm evreleriyle ilgili bu bilgiler benim gözlemlerimle örtüşmüyor. Bu yanlışlığı gidermek için bir şey yapmalıyım.

Ha şöyle! Ben de "Bir ressamın bizim biliminsanı öykümüzde ne işi var?" diye düşünmeye başlamıştım.

Haklısın Simitçiğim ama Maria Abla bilim dünyasına ilk adımını attı işte.

Maria gezdiği botanik bahçelerinde tırtılların kelebeğe dönüşüm evrelerinde aslında neler olup bittiğini tüm ayrıntılarıyla gözlemler. Bu evreleri resimler ve gözlemlerini not eder.

Ne güzel çiziyor, değil mi Peynirciğim?

Evet Simitçiğim.

Bu çalışmasını da bir kitap haline getirerek bilim dünyasına sunar.

Bu Maria Sibylla Merian da kim acaba? Yaptığı bu harika resimlerin yanı sıra tırtılların yediği bitkilerin dönüşüm sürecinde oynadığı rolü ne de güzel açıklamış.

Yani?

Yani Maria Abla ressamlığın ötesinde, ortaya bilimsel veriler de koyuyormuş Simitçiğim.

Daha sonraki yıllarda Maria, Güney Amerika'ya gider. Burada Avrupa'da bilinmeyen böcek ve bitki türlerini inceleyip resimler.

Uzun ve zorlu bir yolculuk olacak, ama eminim her şeye değecek.

Biz de eminiz, değil mi Peynir?

Hem de adımız gibi Simitçiğim.

Güney Amerika'da geçirdiği süre içinde Maria yalnızca bitkileri ve böcekleri değil, o bölgeye özgü örümcekleri ve rastladığı diğer ilginç canlıları da resimler. Geri döndüğünde, yıllar süren bu çalışmasını kitaplaştırır. Kitabı, Avrupa'daki bilim çevrelerinden büyük ilgi görür.

E görsün tabii. Bilim uğruna okyanusları aşmış, balta girmemiş ormanlarda dolaşmış...

İyi dedin Simitçiğim.

Bu çalışmalarıyla Maria Sibylla Merian, böceklerle ilgili yanlış bilinen bazı bilgilerin düzeltilmesini sağladı. Ayrıca bilinmeyen pek çok canlı türünü tanımlayıp sınıflandırdı. Bilim dünyasına yaptığı bu katkılar nedeniyle böcekbilimin kurucuları arasında yer aldı.

O zaman biz de ressam ve böcekbilimci Maria Ablamıza...

Kocaman bir teşekkür ediyoruz.